

Minnesanteckningar

Lärarutbildningskonventet 23 februari 2024,
Stockholm, Nordic Light Hotel

Närvarande

Ninnie Andersson	Stockholms konstnärliga högskola	
Andreas Alm Arvidsson	KTH	
Charlotte Berglund	Högskolan i Halmstad	
Bodil Båvner	SKR	
Peter Degerman	Mittuniversitetet	
Benjamin Eneslätt	Sveriges Lärarstudenter	
Jessica Eriksson	Karlstads universitet	
Katarina Florin	Högskolan i Gävle	
Åsa af Geijerstam	Uppsala universitet	
Johan Gross	Högskolan Väst	
Helena Grundén	Högskolan Dalarna	
Anna Hagborg	Uppsala universitet	
Maria Hedström	Högskolan i Jönköping	
John Hellström	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Linnea Hietala	Chalmers	
Per-Henrik Holgersson	Kungliga Musikhögskolan	
Ola Holmström	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Lena Hübner	Stockholms universitet	
Åke Ingerman	Göteborgs universitet	
Jonas Jones	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Lars-Erik Lauritz	Umeå universitet	
Anders Linde-Laursen	Malmö universitet	<i>ordförande</i>
Johan Linder	Sveriges Lärare	
Anna Lindqvist	Umeå universitet	
Catharina Magnusson	Linköpings universitet	
Jenny Magnusson	Södertörns högskola	
Lena Manderstedt	Luleå tekniska universitet	
Torun Matsson	Malmö universitet	
Camilla Månsson Waldehagen	Mittuniversitetet	
Sinikka Neuhaus	Lunds universitet	
Victoria Nilsson Lissvall	Utbildningsledarnätverket	
Cathrine Norberg	Umeå universitet	<i>vice ordförande</i>
Per Norström	KTH	
Hanna Palmér	Linnéuniversitetet	
Annbritt Palo	Luleå tekniska universitet	
Petra Pauli	Högskolan i Borås	
Kajsa Paulsson	Högskolan i Borås	
Anders J. Persson	Södertörns högskola	
Sandra Rääf	Stockholms konstnärliga högskola	
Ulli Samuelsson	Högskolan i Jönköping	
Lena Sjöberg	Högskolan Väst	

Peter Honeth
Erika Stadler
Oskar Eriksson

Regeringskansliet
Regeringskansliet
Regeringskansliet

1. Sammanträdets öppnande

Ordföranden hälsar ledamöterna välkomna.

2. Val av justeringsperson

Per Norström, KTH, väljs att tillsammans med ordföranden justera mötets minnesanteckningar.

3. Fastställande av dagordning

Ordförande Anders Linde-Laursen informerar om att det återkommande ärendet på konventsmötena *meddelanden* förskjuts framåt i dagordningen under dagens möte i förhållande till var mötespunkten vanligtvis är placerad. Anpassningen har gjorts för att möjliggöra att Peter Honeth och Erika Stadler från den pågående lärarutbildningsutredningen ska ha möjlighet att medverka.

4. Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter framförs på minnesanteckningarna från föregående möte.

5. Presentation av nya ledamöter

På flera lärosäten har nya lärosätesrepresentanter i Lärarutbildningskonventet utsetts, och för en allmän orientering av de olika konventsledamöternas arbetsområden och lärosätestillhörighet eller organisationstillhörighet presenterar samtliga ledamöter sig kort för varandra.

6. Information om utbildningsledarnätverkets ämneslärargren

Victoria Nilsson Lissvall, utbildningsledare vid Göteborgs universitet, och samordnare för det nationella utbildningsledarnätverket informerar om tillkomsten av en särskild ämneslärargren, som är det senaste tillskottet av särskilda grenar inom utbildningsledarnätverket. Sedan tidigare finns särskilda grenar för förskollärarytbildningen, grundlärarytbildningen (med olika riktningar), yrkeslärarytbildningen samt för den kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU). Därtill finns sedan tidigare också särskilda nätverk för speciallärare och specialpedagoger, och för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Inom nätverken ingår lärosätesrepresentanter med olika funktioner och roller som arbetar med lärarytbildning på en övergripande nivå eller inom någon eller några specifika inriktningar.

7. Den pågående lärarutbildningsutredningen: Information och diskussion

Anders Linde-Laursen hälsar Peter Honeth och Erika Stadler från den pågående lärarutbildningsutredningen välkomna till dagens LUK-möte, och lämnar över ordet till Peter Honeth.

Peter Honeth inleder genom att översiktligt uppdatera konventets ledamöter om det pågående arbetet med lärarutbildningsutredningen. Peter Honeth betonar att genomgången ska betraktas som

intryck och resonemang som utredningen gärna delar med sig av, men att inga färdiga slutsatser ännu dragits. Detta är en viktig utgångspunkt.

Peter Honeths genomgång följer de problemområden som utredningen arbetar utifrån i enlighet med utredningsdirektiven, och berör utifrån olika synvinklar frågor kring förkunskaper, lärosätessamverkan, utbildningsinnehåll och examensmål (Dir. 2023:111, Utveckla lärar- och förskollärarytbildningarna). Vad gäller frågor som berör förkunskaper analyserar utredningen primärt förutsättningarna för skärpta förkunskapskrav med avseende på gymnasiebetyg i svenskämnet, men inom vissa lärarutbildningsinriktningar görs likande analyser även gällande matematikämnet. Analysen görs mot bakgrund av problem som anknyter till såväl studieförmåga och motivation som till läraryrkets status. Gällande samverkan fokuserar utredningsarbetet i enlighet med utredningsdirektiven på ett behov av ökad samverkan såväl mellan lärosätena som mellan lärosätena och huvudmännen. Det förra avser i synnerhet ämneslärarutbildningen och tar utgångspunkt i begränsade studentvolymen på de enskilda lärosätena inom vissa ämnen, och det senare berör inte minst frågor kring den verksamhetsförlagda utbildningen. Vad gäller utbildningsinnehållet lyfts frågor kring kognitionsvetenskap som med förordningen om utbildning till lärare och förskollärare (2021:1335) tillkommit som ett obligatoriskt utbildningsinnehåll inom den utbildningsvetenskapliga kärnan inom samtliga lärarutbildningar. Därtill har utredningen särskilt intresserat sig för läs- och skrivinlärning med betoning på inlärning med *Phonics* och den forskning som bedrivs inom området. I det utbildningsinnehållsliga sammanhanget påtalas därtill behov av att lärarutbildningen tydligare länkas till skolpraktiken. Behoven har kommit fram bl a från möten med studenter under utredningens platsbesök och från resultaten av Lärarutbildningskonventets alumnenkät. Därtill förs resonemang kring examensmålen för lärarutbildningen. Resonemanget förs mot bakgrund av att examensmålen på flera håll anses vara för många, och att eventuella förslag på justeringar görs med detta i beaktande.

Efter Peter Honeths inledande lägesrapport och resonemang kring det pågående utredningsarbetet välkomnas konventets ledamöter att kommentera och ställa frågor. De diskussioner som följer på ledamöternas frågor anknyter till problemområden som resurssättningen av lärarutbildningen, vad en "skolifiering" av lärarutbildningen skulle kunna få för konsekvenser för lärarprofessionens kunskapsdjup och generella akademiska färdigheter, samt graden av styrning i förhållande till lärarutbildningarnas innehåll.

Diskussionen efterföljs av att Erika Stadler enligt konventets önskemål informerar om den enkät som har skickats ut till lärosätena inom ramen för lärarutbildningsutredningen, och ledamöterna ges möjlighet att ställa frågor. En viktig fråga berör möjligheterna att vid behov tillföra kompletterande information till enkätfrågor med slutna svarsalternativ. Erika Stadler välkomnar kompletterande information till de frågor för vilka detta anses nödvändigt, och den kompletterande informationen kan

i så fall inkomma per mejl eller genom att utnyttja skrivutrymmet i någon av de fritextsvar som inryms i enkäten. I det senare fallet är det i så fall bara att ange vilken fråga i enkäten som textsvaret avser.

8. Meddelanden

8.1 Rapport från SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning

Ordförande Anders Linde-Laursen och vice ordförande Cathrine Norberg rapporterar från föregående möte i SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning som genomfördes som ett morgonmöte, samma dag som föreliggande konventsmöte. Arbetet inom den samverkansgrupp som utgörs av representanter från SUHF och Skolverket berördes med anledning av det pågående arbetet med att upprätta ULF-avtal. I det sammanhanget betonades att SUHF har en samordnande funktion mellan lärosätena, och därmed i sig inte är en myndighet som kan ingå avtal med andra myndigheter. När det kommer till att sluta avtal är detta en fråga för Skolverket och de enskilda lärosätena. Vad gäller ULF-verksamheten diskuterades också det pågående nomineringsförfarandet till ULF:s nationella ledningsgrupp. I denna ska fem representanter från lärosätena ingå, och dessa ska företräda var och en av de fem regionala noder som gäller från och med 2025 (nord, öst, väst, syd och Stockholm). Ledamöterna i den nationella ledningsgruppen förväntas ingå även i en regional nod, och samtliga lärosäten ska nominera varsin kandidat. Lärosätenas nomineringar utgör sedan underlag för beslut i ärendet, vilket fattas i samråd mellan SUHF och IFOUS (Innovation, forskning och utveckling i skola och förskola).

Även det Nationella professionsprogrammet berördes. Den 30 april ska Skolverket presentera ett underlag i ärendet till regeringen, och Skolverket har presenterat delar av ett utkast i Rådet för professioner i skolväsendet. Med utkastet har flera av de tidigare diskussionerna inom rådet återupptagits, och SUHF:s expertgrupp konstaterar att många frågor kvarstår att lösa.

8.2 Inför LUKs vårkonferens 2024, Mälardalens universitet

David Carlsson och Therese Welén, som är Mälardalens representanter i LUK och som planerar för årets vårkonferens har förhinder att medverka under dagens konventsmöte, och låter via LUKs sekretariat och ordförande hälsa att temat enligt tidigare information är samverkan och autonomi, och att tid och datum är fastställt till lunch-lunch den 13 juni till den 14 juni. Det är beslutat att LUK-mötet blir den sista punkten på torsdagen, och att lärarutbildningsutredningen kommer att utgöra ett viktigt inslag under större delen av fredagen.

Mälardalen har två campus och torsdagen den 13 juni kommer konferensen att äga rum i Eskilstuna under dagen och sedan avslutas den första dagen i Västerås, som också blir konferensort för samtliga aktiviteter fredagen den 14 juni. För transport mellan Eskilstuna och Västerås under torsdagseftermiddagen ordnar Mälardalens universitet med bussresa. För konferensdeltagarnas resplaner innebär upplägget att ditresan bokas till Eskilstuna för konferensens inledande del som

startar vid lunchtid den 13 juni, och sedan bokas hemresa från Västerås den 14 juni. David Carlsson och Therese Welén meddelar också att anmälan öppnar snart, i form av ett mejl med anmälningslänk och konferensinformation som LUKs sekretariat kommer att distribuera via sändlistan. Programmet för konferensen kommer att uppdateras löpande på konferensens kommande webbsida.

Ordförande Anders Linde Laursen och vice ordförande Cathrine meddelar också att de varit i kontakt med kognitionsforskare som gärna delger sin syn på kognitionsvetenskap i förhållande till lärarutbildningen till LUKs ledamöter. Eftersom vårkonferensen vid Mälardalens universitet är det enda återstående tillfället då LUK samlas fysiskt under våren föreslår Linde-Laursen och Norberg att ett försök kan göras att ordna en sådan träff i anslutning till vårkonferensen, t ex på eftermiddagen efter det att konferensen avslutats. LUKs ledamöter ställer sig positiva till förslaget att genomföra träffen under eller i anslutning till vårkonferensen och Linde-Laursen och Norberg återkommer i ärendet.

8.3 Skandinavisk lärarutbildningskonferens 2025, Malmö

I enlighet med tidigare information till Lärarutbildningskonventets ledamöter kommer 2025 års vårkonferens att arrangeras i Malmö med Malmö universitet som värdlärosäte. Vårkonferensen kommer att genomföras i utvidgad form som en skandinavisk lärarutbildningskonferens med deltagare från LUKs motsvarigheter i Danmark respektive Norge. Mer information följer under de närmast följande LUK-mötena.

9. Uppdatering KPU60/KPU75

Catharina Magnusson uppdaterar konventets ledamöter kring den pågående utvärderingen av KPU60/KPU75 utifrån Linköpings universitets samordningsansvar för försöksverksamheten. Fokus för presentationen är det pågående utvärderingsarbetet av försöksverksamheten som genomförs av Pernilla Broberg och Johanna Sylvander, biträdande professor respektive universitetslektor vid Institutionen för Ekonomisk och Industriell utveckling vid Linköpings universitet.

Utvärderingens övergripande syfte är att kartlägga de kortsiktiga och långsiktiga effekterna av KPU 60/KPU75 i termer av såväl antagning och genomströmning som kvarvarograd i yrket. Därtill avser utvärderingen att undersöka i vilken utsträckning som lärarutbildning enligt försöksverksamheten leder till fler lärare i skolan. En första delrapport beräknas vara klar kring årsskiftet 2024/2025 och slutrapporten redovisas i samband med att försöksverksamheten upphör under 2028.

Det material som utvärderarna har satt samman och som presenteras under mötet biläggs utskicket med minnesanteckningarna för dagens möte.

10. Hinder och möjligheter för lärosätessamverkan, utifrån arbetet med att svara på enkät från lärarutbildningsutredningen

Mot bakgrund av förmodat tilltagande förväntningar eller krav på lärosätessamverkan i lärarutbildningsfrågor, som en följd av den pågående lärarutbildningsutredningen, initierar ordförande Anders Linde-Laursen ett samtal om hinder och möjligheter för samverkan mellan lärosätena. Utgångspunkt tas särskilt i aspekter av samverkan som aktualiseras av frågor som ställts i den enkät som besvaras av lärosätena inom ramen för lärarutbildningsutredningen. Samtalen förs gruppvis och gruppindelningen görs i enlighet med de existerande regionala samarbetsmönstren. Grupperna motsvarar på så vis nodindelningen för ULF från och med 2025 (nord, öst, väst, syd och Stockholm), även om det i sig inte föreligger någon omedelbar koppling mellan ULF-verksamheten och de förväntat tilltagande kraven på utökat samarbete mellan lärosätena som aktualiseras genom lärarutbildningsutredningen. Grupperna uppmanas att identifiera såväl möjligheter som hinder för ökad lärosätessamverkan, och gruppdiskussionerna efterföljs av återkoppling i plenum. Företrädare för den pågående lärarutbildningsutredningen är på plats och kan på så sätt ta del av återkopplingen. Av redovisningen av gruppdiskussionerna framkommer flera återkommande teman och problemområden:

- Lärosätessamverkan finns redan inom flera områden och inom andra områden är samverkan under utveckling. Det är fördelaktigt om samverkan kommer till som en följd av egna initiativ och behovsanalyser och inte som påbud från annan part. Rätt utförd kan samverkan vara en strategi för gemensam kompetenshöjning, genom att lärosäten bistår varandra med kompetenser och sakkunskaper inom strategiskt utvalda områden.
- Samverkan är resurskrävande och förutsätter en administrativ överbyggnad som möjliggör en nivå av koordinering och samordning som en utökad samverkan med kvalitet förutsätter, men som inte är plats på ett självklart sätt idag. Att utveckla och utvidga lärosätessamverkan är också tidskrävande. Det tar tid att på ett strategiskt sätt länka in i varandras verksamheter på ett sätt som är gynnsamt och berikande för alla parter.
- Förutsättningarna för samordning är delvis olika för olika områden inom landet. Inom norrnoden är exempelvis avstånden mellan lärosätena mycket stora, vilket i ännu högre grad än inom andra noder påkallar digitala lösningar och undervisning på distans. I samma utsträckning som samverkan leder till distansundervisning försvinner därtill de många uppenbara fördelarna med att kunna samla studentgrupperna på campus.

11. Övrigt

Inga övriga ärenden är anmälda.

12. Mötet avslutas

Ordföranden tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Minnesanteckningar förda av Ola Holmström (Malmö universitet)

Justerade av Anders Linde-Laursen (ordförande) och Per Norström (Kungliga Tekniska högskolan)